

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest telo bez kosti!“

Br. 49.

Volosko-Opatija u četvrtak 7. studenoga 1901.

God. II.

Naše čitatelje i prijatelje ki čitaju i dobivaju „Narodni list“ prosimo, da nam čim prije pošalju dužnu nam predplatu da moremo poplatiti naše račune. Neka svaki pomisli, da mi ne dobivamo od nikuda nikakove podpore, nego da moremo računat samo na ono, ča nam ljudi za list plate. Potrebno je dakle da nam svi pošalju odmah predplatu.

Uprava.

Na noge braćo!

Izbori za istarski sabor iliti dietu su nam pred vratu. Naš puk, naš narod hrvatskega ili slovinekega jezika mora kod teh izbora zibrat samo ljude našega roda i jezika jerbo Talijani su nam već čisto i bistro pokazali, da njim je gospodarsko blagostanje istarskega puka, da njim je korist hrvatskega ili slovinekega naroda v Istre devetnajsta briga.

Svo delovanje, svo nastojanje talijanskih deputati va istarskoj diete gre samo za tim, da bude Istra čisto talijanska provincija i da ju prikažu svetu, navlastito svojoj braće v Italije, kako skroz talijansku zemlju vavek pripravnu spast pod talijanskega kralja. Za to se, vidite, Talijani trude i muče, da budu va dietu zibrani sami talijanski deputati; za to oni kod svih izbora za dietu delaju takove sleparije kakove se ne događaju nigdere po svete; za to oni puk putem plaćenih izdajice varaju i bune. I za ove izbore je već

famozni Benatti, ki je bil izabran za deputata va Beč samo pomoću slavinskih glasi onih fiducijari, ki su se bili prodali Talijanom rekali da su Talijani već priskrbeli da va novu dietu ne pride ni jedan slavinski deputat nego sami Talijani.

Reč će ki morda pak ča će nam ako budu izabrani va novu dijetu makar sami Talijani? Pomalo brate! Va diete se odlučuju provincialna plaćila, adicijonalni, odlučuje se za potroški ki se imaju po celoj provincije učiniti, delaju se zakoni ki imaju valjat za celu provinciju u obće odlučuje se sve ča spada va administraciju ili upravu provincije. Pak bi bilo pametno, da se va diete odlučuje prez nas i našeh deputati ča će se plaćat, ča trošit i tako dalje? Ne seguro ne! Za to je potrebno da bude va dijete ča više našeh deputati.

Talijani se toga boje kako vruga zač njim naši tanko na prsti gledaju a to ih jadi. Za to neće Talijani da budu naši va dijete, za to neće da ih stave va nikakovi kumišijoni od dijete samo da ne bi naši deputati videli ki zavaji delaju Talijani.

Dakle naša vlastita korist zahteva da bude va dijete našeh slovinekih deputati.

Radi tega pripravljajmo se dobro za ovi izbori i birajmo samo naše slovineke deputate.

Budimo na straže jerbo Talijani i njihovi plaćeni čarlatani obilaze okolo našega puka kako ričeni lavi, da bi naš puk prevarili prestrašili i prisilili, da za Talijane glasuje.

Na noge slovineka ili hrvatska braćo!

Talijani nam nisu bili nikada prijatelji, nikada nisu za naš puk niš dobra učinili a ako su mu mogli na-

škodit naškodili su mu obilnom merom (školske takse). Naš materinski jezik tiraju s erekvi i školi. našoj dece ne daju škole tako da je v Istre 17 tisuć školske dece prez škole, naše zastupnike vriedjaju i sramote na najgrđji način, na njih pljavuju hitaju kamenje kako i oni divlji afrikanci; naš puk naše kmete drže za nemo blago i nazivlju ga samo „porco de scavo“. A vendar imamo i mi Hrvati i Slovinci Istre po cesarskem zakone jednake pravice kako i Talijani.

Čemo dakle i dalje trpet da nas Talijani v Istre tako muče? Ne i sto puti ne!

Talijani plaćaju jednega izdajicu, da puk naš dobri v Istre vara i buni proti vlastitoj krvi. Ta izdajica vara puk, da Talijani žele a nami Slavinci živet va miru. To je hudobna laž! Oni nemir seju. Jeli on sused želi mir ki svojem susedu starinu zumlje, ki mu neda ni živet ni umret? Ne! tako ni Talijani ne žele mira. Oni bi samo hteli, da mi Slavinci v Istre nemamo nikakove pravice premda nam cesarski zakon dava jednake pravice kakove imaju Talijani, oni bi hteli da se naš materinski jezik nigdere ne rabi ni va erekvah ni va školah ni va uredeh ili učitelj nego da po svuda bude sve samo talijanski, da tako svet misli, da je Istra čisto talijanska zemlja i da mora za to prit pod Italiju. Onputa komač bi Talijani bili zadovoljni ali nas Slovinci već ne bi bilo. Za to nesme ni jedan čovek, ki ima samo zrno soli va glave, verovat baš niš ni Talijanom ni njihovemu plaćeniku Krstiću i njegovem pajdašem.

Pitam Vas ja zač Talijani plaćaju Krstića? Ča morda za to da za Slovineke dela? A jok! jerbo Talijanom su svi Slavenci v Istre „šćavi“ zvali se

sada oni Slavinci ili Hrvati ili Slovinci ili Ilirci. Talijani ga plaćaju da za njih dela da njim pomore potalijančit Istru. To se očito vidi od njegovga pisanja i delovanja. Kako je Krstić plaćen od Talijani tako su plaćeni i njegovi pajdaši Žukvarić, Ivak, Nino, i drugi samo da puk predobiju za Talijane. Da nisu od njih plaćeni mislite da bi toliko potekovali? Kako ne bi valje! — Kad je temu tako pitamo se kako se more nač još jedan čovek zdravega razuma, da se pusti od Talijani i Krstića za nos peljat?

Nego ako je tako do sada bilo neka ne bude više. — Mi mislimo, da smo dokazali čisto i bistro da su Talijani i njihovi plaćenici naši neprijatelji pak bi bila baš najveća bedarija da mi za svoje neprijatelje glasujemo. Za to narode na noge! Kod predstojećeh izbora za istarski sabor biraj samo one ljude za deputata va dijetu, ki su pripravnici branit naš starinski materinski jezik i naše zakonite pravice, ki su pripravnici gledat i delat, da se žalostno stanje istarskega kmeta poboljša.

Ki neće da provincialni adicijonalni kreše svako leto tako strahovito, da će istarski siromah morat na koncu konca prodat sve svoje i pođ po svete ki neće da se provincialni beći n ludo trate, ki neće da Istra spade pod Italiju, ta će glasovat za naše hrvatsko-slovineke deputate i birat samo takove fiducijare za koje seguro zna da će birat našega deputata. Dosta smo do sada robovali nezasićenom Talijanom, premda nas ima v Istre jedan dobar del (60 tisuć) više nego Talijani — dosta su nas do sada Talijani sramotili nazivajuć nas „šćavi“.

Ako ima narode u Tebi još iskra ponosa i ljubavi do Tvoje starine, ako

PODLISTAK.

Razgovor

međ Djetom i Matetom na Lučinu pred Rukavaškom erekvom.

I va. Čo Mate si čital zadnju Krstićevu slogu?

Mate. Sam si, ma da biš videl kako mu „Narodni list“ z Voloskoga odgovara, biš rekali da „Narodni list“ ima pravo.

I Ča? Ma valjda ne češ sada i ti obrnut banderu?

M. Ne znam ču ale ne, ma ča više mislim, sve mi se više čini, da ima „Narod. list“ pravo a Krstićeva sloga krivo.

I Ben trbilo onput ne čitaj „Narod. list“ pa će Krstićeva sloga imet pravo.

M. Viš ga, ke bravo, za znat na sude ki ima pravo ali krivo, mora sudac čut onega ki je tužen i onoga ki tuži pa ontrud kad čuje oba zvona zna ki ima pravo, a krivoga odsudi; tako i ja dok sam samo čital Krstićevu slogu sam misiel, da ima Krstić sve pravice, ma pokle sam počel čitati „Narodni list“, videl sam, da nas Krstić pelja na krivi put. Tako ti je dragi

mej Ive! Čitaj i ti samo jedan put „Narod. list“ i ako ni istina ča ti ja govorim slobodno pijuni va zubi.

I. Komač čekam, da pride petak, ču baš malo videt; nego Mate sad su brzo izbori, ne bi valjalo almenno dok izbori ne pasaju promenit banderu, aš kada su izbori ontrud mi od Krstićeve bande dobijemo jist i pit ala maka, a ne fali ni petać ni desetać.

M. Ja — i to je istina — ma moji su stariji govorili, da je bolji dobar glas nego zlatan pas, dragi Ive, soldić ča bit, a ako zgubimo poštenje, tega već ne moremo kupit. Nego čuj me Ive, ja već imam 65 let, a ti si malo mlaji.

I. Sam i ja već star si, meni ih je već na ramenih 60.

M. Ben va oveh leteh morali bimo imet pameti i ja sam Ti čera razmišljaj od našeh stvari. borme došal sam do osvedočenja, da nas Krstić vara i bašta on nas vara! tako Ti je to moj dragi Ive!

I. Ma to ni moguće!

M. Imaš malo vremena pak ču ti dokazat, da nas Krstić vara!

I. Imam, imam, sam baš kurioz.

M. Dunke slušaj! Va našoj Istroj stanuju dve narodnosti i to: Slovineka narodnost i Talijanska.

I. Pravo je!

M. Ovo kako ja i ti govorimo zove se zajlik slovineki ča ne?

I. I to je pravo!

M. I svi oni ki govore kako i mi govore slovineki na primer: Spiničić, Laginja, Mandić i tako naprvo oni govore baš kako i mi, dakle i oni govore slovineki.

I. To se zna da si, aš su i oni rojeni baš ovde mej nami.

M. Sada mi malo reci Ive, zač nam Krstić brani da za njih glasujemo? Spominješ se kad su bili izbori za parlamentat va Beče za petu kuriju, pak su bili za tu kuriju kandidati Laginja i Benati. I Krstić ki samo predika da smo mi Slovinci rekali nam je, da votamo za Benata, ki ni ni Slovinec ni ki nesna govorit slovineki, nego je baš trdi Talijan ki je još imel kuraja reč, da je Istra talijanska provincija, a ne za Laginju, ki je naš, ki je Slovinec i ki slovineki govori, sada reci mi ako „nas Krstić ne vara.“

I. Čekaj malo, ma Krstić de, da je i Benati Slovinec.

M. Rekal sam Ti prvo, da mi govorimo slovineki i da Spiničić govori kako i mi to je slovineki a tolikajše i Mandić i Trinajstići; pak znaš ča? kada oni va dijete va Kopre progovore slovineki, Benati stans lajat kako i pas, trubit kako i magare a rikati kako i lav govoreč, da se va diete ne sme govorit slovineki, da se mora govorit talijanski si čul Ive, a oni fakini talijanski na galerije kako dive afrikanske zveri riču, kad ki deputat samo proferi slovineku besedu, a Benati njim lepo dela moti neka kriče još jače; sada prusudi jeli Benati Slovinec.

I. Oštriga imaš pravo.

M. Vidiš da nas Krstić vara, a ču ti reč zač! On nas mora varat, aš ako mu se mi ne bi dali prevarit, ostalo bi mu prazno korito ne bi imel već od Talijani sto fiorini na mesec.

I. Ma neće mene dugo varat!

M. Ma ni mene znaš; sada kada budu izbori more on trubit, da su svi Talijani Slovinci, ja ču votat za one ljude za ke znam sam va duše, da su Slovinci i da slovineki govore, i ki te ostat Slovinci dokle budu živi a ne kako Benati ki je Slovinec dokle su izbori, a potle bi sve Slovinec utopil va ilici vode, ako bi mogal.

ima u Tebi još malo junačstva, digni se narode i oslobodi se talijanskoga sužanjstva, biraj za sabor samo narodne hrvatske ili slovinske zastupnike pak ćeš doći do jednakih pravic kako ih v Istro imaju Talijani. Najviše pak ti narode preporučamo čuvaj se plaćenih izdajice jerbo oni išću samo Tvoju propast, prokleta njim bilo seme i koleno.

Istrančić.

Dopisi.

Iz Pazina. Utorak dne 29. oktobra vršila se kod c. k. suda u Pazinu razprava na obuzbu Tinjanskog načelnika Šime Defara. Župnika Eda Gržetić i župnika u S. Petru Liberata Sloković, proti Karlu Bratulić Glavičan talijanskoj podrepnici radi uvrede poštenja.

Kako već navadno mački hoće da svakoga ogrebu tako i taj glasoviti delija, consigliere della nuova cassa "rurale di Tinjan, hotio da ocrni gorisponemute čestite i za narod zaslužne muševce koji su dobro poznati u puku radi njihove poštivosti, te je u svojoj Kamašovoj kućmi u Pazinu ogovarao fakinskim načinom proti njima i tim nastojao pred nekotjimi poštenimi našimi ljudji da izkajali na njih svoj bljutavi jad kao pravi izrod. —

Među ostalim je u svojoj bahatosti izustio da načelnik Šime Defar i g. župnici Gržetić i Sloković uče krivju vjeru i daju krive nauke, i da će pljunuti na nje kada ih sreći makar na sried place.

Teško i neugodno se je to videlo našim čestitim muševim, da jedan izrod njihove objubljenije poglavare tako grdi, za to su sami zahtjevali da se ga tuku na sud.

Tužbu podnesli je oholi Karlo Glavičan bio je osuđen na dve šetimanne pržuna i latiti sve troške.

Cujmo da ga nije hotio niti njegov avokat braniti nego da mu je reka, neka gleda ka govori.

Brižan Karlo Glavičan liepo ime nosi ali ipak češ za tvoju jezicinu podi dve šetimanne u pržun.

Hotio si varati i sudca da si incensurato, ali ti je načelnik Defar pokazao koliko puta si bio odsudjen.

Ti preporučamo da se uteoš doktoru Salo da te poteši, i da si rečete jedan drugomu sinuo ambidue šćavi renegati della propria nazione.

Iz Vabriga. — Otvorenje nove škole "Družbe" sv. Cirila i Metoda za Istru, (Svršetak).

Nakon svršenoga govora reče, sve potrebiti stvari za školu koje će učenicji dobiti badava.

Za njim stupi napred g. vabrizanski učitelj Ivan Nežić i zahvali se u ime Vabrizana i svoje, slavnoj "Družbi" na liepom daru, g. tajnika na njegovom krasnom go-

voru i svim gostovom, koji su ih svojom prisutnošću počastili. Pozove Vabrizana, da ga podpiru u njegovi teški službi i svršićima: "Samo slogom i međusobnim podpiranjem moći ćemo zadovoljiti našoj dužnosti i postignuti svrhu, koju želimo!"

Prvo nego se razajdosmo pozove nas g. tajnik "Družbin" da zaorimo tri put "živio naš premilostivi cesar i kralj." Urnebesni živio zaori celom knoćom, a pivači zapivaše skladno "Bože živi" i druge lipe hrvatske pisme od kojih mi se najviše dopala "Mi smo braćo hrvatskog sinci plemena".

Neopišivo veselje zavladalo je svimi tako da su se čudili isti Talijani i njihove sluge, koji su tamo bili došli, da čuju i vide našu svečanost.

Posle te svečane ceremonije pojdemo, da vidimo ostale sobe i prostore te divne zgrade.

Mili Bože lipo li stana; njim bi se mogao ponositi i plemenitaš.

Podne je već bilo dobro podmaklo, a naš neutišivi želudac sica nas je, da i njemu priuštimo dio svečanosti. Za to su se pak skrbile neumorne Vabrizanke, a na čelu im gospodarica našega čestitoga Antona Bibulića.

U jednoj sobi učiteljevog stana posiede se nas četrdeset na broju za stol, po komu se crmle duplice, kao gavrani po bilom kamenju. Sada si čuja malo ku besidu samo zveketanje žlica, tanjura i čaša. Hvala Bogu kad smo si malo dušu privezali, pa onda ala u svake vrsti razgovora i šala. Tu se pivalo rodoljubne pisme i nazdravljalo raznim. —

Gosp. tajnik "Družbe" nazdravi napose Vabrizanom, zahvaljujući im na gostoljubivosti, pripravnosti, pomoći i nastojanju oko podignuća zgrade, kao i njihovomu glavnomu p. mioničku g. Šimu Defaru. Obodri ih, da njihova srca neprestano kucaju za naš narod jeziti i za plemenita našu "Družbu", koja im je pomogla, da se dignu na oni skalini svatki i naobrazbe, na kojemu po božjemu i naučnomu zakonu moraju biti. Osobito nazdravi Antunu Bibuliću i ostalim pomoćnicom na njihovoj iskrenoj pripravnosti. kad god je bilo potreba što pomoći.

Još se je nazdravilo veleč. g. Josipu Corazza umirovljenom župniku u Taru, koji je častio naš stol do našeg odlaza.

Govorili su i nazdravljali još i drugi a osobito g. Šime Ivetić obć savjetnik iz Tinjana. "Kako on u društvu govori, to ne more ni jedan pojmiti, koji ga ne čuje.

Prem prosti kmet, benevrekar, goviora je tako lipo, odvažno, šaljivo i poučno, da su ga neprestano prekidali sa "živio - kličić" smihom i povladivanjem. — Osobito njegova pripisodoba o Juri-vojevodu sa Vabrizani i njihovimi protivnici, izazvala je puno smiha i odobranjanje. Isto i njegov krasni govor: "Mi nismo mila meja brat, šćavi, već oni ki su za nama došli".

ti reč: Na početku našege diskorša sam ti rekla da va Istroj su dve narodnosti i to Slovinska i Talijanska, ako bimo rekli da smo Istrjanci, ne bi se znalo jesmo li narodnosti Slovinske ali talijanske, za to govorimo, da smo "Istarski Hrvati".

I Ma zaš se mi ne bimo zvali "Istarski Slovinci"?

M. Rekal sam ti, da je ime "Slovinač" skupno ime više narodnosti, koje su s nami braća; govorimo se "Istarski Hrvati" za to aš mi govorimo zajikom, ki je najbliži od svih slovinskeh zajik — hrvatskomu, mi govorimo hrvatskim zajikom; kako ćemo se drugo zvat nego Istarski Hrvati.

I Si videl malo — i to je baš tako — imaš pravo imaš! Tako nas Kristić vara da čemo spast pod Hrvatsku?

M. Ma siguro; da vara. Ma pak Ivo znaš ča, bolje da bimo spalil pod Hrvatsku aš bimo bili almeno pod istesim našim premilostivim cesarom, nego da spademo kamo nas Kristić i Benati spravljaju pod gladna Italiju i pod drugoga kralja.

I. Imaš pravo. Ča s Kristićem, živio Spincić, Laginja, Mandić naše gore listi, živili "Istarski Hrvati!"

M. Živili!!!

Dan se je već primaknuja kraju i mi smo morali pripravljati se na odlazak. Teško nam je bilo rastati se s našimi dragimi Vabrizani. Dugo, dugo smo se još pozdravljali kako dragi od svoje viane ljube, kad ma je počel cara služiti za tri ili četiri lita.

Još jedan pogled bacimo na lipu zgradu još jedan međusobni zadnji pozdrav zaori od nami i ljubimim Vabrizana, i čili konjičić odveć nas put našeg doma.

Dok bude Vabrizana virmih svomu narodu i jeziku, ostat će im u pameti onaj svečani dan.

Na svršetku preporučam Vam, moji dragi Vabrizani, da one lipe riči, koje ste na oni dan žali, duboko usadite u Vaša srca; da s Vašim g. učiteljem uvik dozivate u pamet Vašoj dicit iskrenu ljubav i zahvalnost prema našoj prevriednoj "Družbi," koja Vam je pribavila to veliko dobro. Podpirajte ju koliko više premorete, da sunce sriće i zadovoljstva, kako sada Vama, čim prvo sine i onim koji još toga nemaju, a od srca žele. A sadn, da ste mi zdravo i veselo!

Iz Cresa. Štovani gospodine uredniče! Mi Cresani smo se blago razveselili, naše je srce vanredno u prsima tukli, kada smo ležili u zadnjem vašem dragom i milom listu ko dobro je udelala reprezentanca vašega komuna u sama tri leta, a bez krešit adiconali.

Kupija je i udelala groblje, uredila puti i cestu, udelala je kanali po mestu, udelala fantani i još druge stvari — i sve u tri leta, bez duga uciniti. Ma ki nebi se veselili ovakoj reprezentanci? Bi i naš krivi Pank!

A još više smo se razveselili jer su naši ljudi ki su to udelali ljudi ki jube svoj zajik svoj frvatski narod, ljudi ki bi sve udelali za dobro našega puka. Ma koliko smo se razveselili i divili vašoj reprezentanci i odličnome vašemu pođeštadu Dr. Andriji Stangeru, toliko smo se ožalostili — srce nas je zabolelo kada smo on čas promislili na našu reprezentancu!! Ej kako smo nesretni pod upravu talijanske vlasteli! Toliko i toliko je let da zapovedaju na komunu vavek krešiju adiconali, vavek delaju duga a ce su udelali? Niš ma niš! Nisu udelali kanali, nisu fontani, nisu pute nisi niš! A kade su dunke beci od adiconali? Kade su beci od duga od 60 mijari? Kade su, reci nam almanho ti stari Dentista? Ja mislim da je blago duboka vreać di gredu ti beci. Ako su (tako je pisal Dentista u govorančiji ku je intel u kunšilju lejti, da mu ni u bukatali ostala) udelali put kod kuće pođeštada, ki je prvo bil, nisu udelali za beci komuna, no od Junte ke jim je poslala. Ma dunke molimo pitajmo, kade su beci Rosovića, Blizgavice i kumpanjiju; ma ce mislite da čete znati? Aj bo! desti je da oni znaju a da mi plaćamo!

Ma hoćemo li biti još i napred ovaki pandoli? A šior ne! Gledajmo kako naša braća po drugih mestih ki istinu zajikom govoriju, kako su oni otvoreli oči, i poznali da do talijanskih vlastela ne mozemo se uhvati nikanakovom dubru, al svakoj nepravici pa zato oni kladiju svoje jude na komunu.

Tako su i delali i na Voloskom, pa smo čali ko dobro su tri leta udelali naši ljudi!! I mi dunka ka i oni, bacimo Talijane od komuna i kladimo naše jude, neka oni upravljaju, neka oni cuvaju beci, pa neka nas izbave do duga i udelaju ko dobro u našem gradu. Više je i vreme da otvorimo oči! Imat ćemo i mi brzo votaciuni, dunka švi složno braćo našeg lovor - grada Cressa: složno! Cujmo i delajmo po ricima ovog milog lista, rici ke je pisal za Vološćane, ma su dobre i za nas: "Da talijanskoga guda potučemo kako zasluži potrebito je da svi nas koliko god ih ima pravo glašarid na dan izbori (votaciuni) glašovati za naše domaće domorođce i za one koji njim bude na obću korist nas domaća stranka preporučila. Neka se nijedan od naših ljudi neda prevarit od talijanskih čarlatani, ki su već počeli pragi obahajati nego neka ih metlom potira."

Istina doći će Talijani i njihova kumpanjija bella Rosović i družu za oteti naš

vot, ali mi ne možmo se prodat. Recimo im došti ste nas za nos potezali, ali već ne čete; nek smo mi siromahl, ali smo i mi judi, zato imamo biti čašćeni, mi ne čemo, da nam se već deji — lopovi — porchi, ni drugo. Još, kako je rekai ovaj mili list: — Svaki od nasega zajika ki bude glašovai Talijanom, ta je nek neprijatelj, ta je izdajica svoje domovine, koja će potomci proklinjati do devetog kolena."

Niki dunka od nas neima faliti na dan votaciuni, ma svi dat svoj vot za naše jude tako ćemo ostridi krela oholim Talijanom, jer da to ne bi udelali oni bi u malo let upropastili naš grad, satili naš mili frvatski zajik i sve druge i naše svetinje. Proklet dunka ki Talijanom da vota. Prokletij Vaš Brus.

Odgovor

Hrvatskomu Renegatu.

Si tacuisses, philosphus mansisses ali po domaću rečeno da si mačal biš bil bolje storil. Diagnozu — da je u Tvojoj glavini nastala evolucija u poremecanju moždjana, kako je jako pametno primetil pisac "Pisma hrvatskomu renegatu" — potvrđuju podpuno Tvoj "Odgovor hrvatskim gusarom". Ljudi, kim je Bog zel pamet t. j. kim je va glavni nastala evolucija va poremecanju možjan ne spominjaju se od časa na čas, baš onako kako i Ti, ki se ne spominjaš, da si pred par let bil vatren Hrvat.

U ostalom da si bio, to ti je zadnji broj "Narodnog lista" nepobitno dokazao, pa makar se ti kako žaba naprezal dokazat, da ni istina.

Pitam te, kad govoriš, da nisi bil nikad Hrvat, zaš si leta [1894. obehal na Ambrozinkinu kuću, ka je tvoj dom i va koj si ti gospodar "hrvatsku trobojnicu"? Zaš nisi izvješal Istarsku ili Dalmatinsku, nego baš hrvatsku: crveno-bjelo-modru? Zastava je znak narodnosti, buduć si ti vješal hrvatsku zastavu, priznal si da ti je narodnost Hrvatska, a ne Istarska i Dalmatinska. Hic Rhodus, hic salta! To almeno ne moreš reč, da si delal iz sučovječnosti. Ali zbilja ti si velikodušan, branil si nekad Hrvate aš su ti se smilili, delal si to iz sučovječnosti; ma reci mi malo, zaš sada ne braniš i ne čuvaš iz one isteše sučovječnosti i Talijane va Istroji, zaš od njih pitaš na mesec stotinu srebrenjaki? (Čuj starče Campitelli čapaj ovu priliku!)

Ali da, ti si nekada iz veduđenosti branil Hrvate, aš su oni siromašni, a ti si va ono vreme bil bogataš na imanju tvoje zakonite ženi, ko imanje si ti va kratko vreme spravil aremengo — no tempora mutantur — prišlo je vreme da moraš nosit ženske stomanje i mudandi, postal si siromahl prez kuće i dvora prestala je po tom Tvoja velikodušnost, sad je treba šoldi, šoldi.

Najprvo pišeš, da biš ti onako istešo delal, kako si i nekada, kad biš se povratil u Hrvatsku; to ti vjerujem dapače ti biš onako delal i pisal, kako ča si nekada, pa makar i ostal na Matuljah, samo ako bi ti Hrvati ponudili 101 srebrenjak, kako ti ono pravo dovikuje pisac u "Pismu hrvatskomu renegatu": "O podmitljivi renegatu, sigurno češ se i nam (Talijanom) zneveriti čim se samo bolji kupac nađe.

Va tvojem odgovoru hrvatskim gusarom pišeš, da Dalmacija ni bila ni da ni del Hrvatske, a to je novi dokaz o evoluciji u poremecanju tvojim moždjana. Pitam te: Zaš se ban hrvatski zove i dan danas "Ban kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije"? a da ti ne spominjem nedavnu prošlost iz povjesti. Ma kako se ne spominjaš, da si nekada bil vatren Hrvat, tako si i zaboravil, da je kraljevina Dalmacija bila i da je još i danas del kraljevine Hrvatske. Iz svega ovega proizlazi: buduć va tvojem odgovoru lažljivo dokazuješ, da nisi nikada bil Hrvat i buduć lažeš da kraljevina Dalmacija ni bila, ni da ni del kraljevine Hrvatske, a buduć činjenice nepobitno dokazuju, da si bil Hrvat, dapače pravi Hrvatina, a povjest nam kaže, da je Dalmacija bila del kraljevine Hrvatske, onda te je pisac "Pisma hrvatskomu renegatu" podpunim pravom mogai nazvat "Hrvatskim renegatom".

Ti iz petnih žil nastojiš protivno dokazati, ali: carta canta.

Va tvojem si odgovoru naivan do skrajnosti sam sebe pripodabljaj sa Jurom Kastritićem i Garibaldim; kad sam ovo pročital nasmei sam se od srca i domisli sam se na onu storiju; Videla je žaba — — — pa je dignula nogu.

Jadiš se na pisca „Pisma hrvatskemu renegetu“, da profanira sjene pokojnika, takova ča vidi va onom pismu samo on, komu su va glavi poremećeni možjani. Ti, ti, profaniraš sjene Škenderkerga i Garibaldina, kad se usudjuješ, sebe s njimi usporediti.

Još bim imel puno toga odgovoriti Ti na on tvoj glupi odgovor, ma ču te pošedit pred sudom poštenih ljudi.

Na mene bar nećeš se potužiti, da navajujem na te iz busije, jer malo niže podpisano im ime. Znam da kad budeš pročital ovaj moj odgovor, kad budeš videli ki ti piše, češ reć: Ki si ti ki mi pišeš? Ja te u opće nisi ne poznajem! Na to ti već narvo odgovaram sledeće: Istina je, da me ne poznaješ, ta kako bi me i poznati mogal Ti, koji kad putem ideš, držiš neprestano oč oborene u zemlju, jer ti glavu tvoju pritište grjech izdajstva domovine i braće tvoje, te nemaš odvažnosti da poštenim ljudem pogledaš u lice.

Nikola Turato.

II. Quarneriole.

Šior ašešor do Junti
va Parence.

Oni čuju se, šior ašešor, rekordivat da su bili pred jeno sest godišć za peigrini va Loretu za onim velim voporum ki je bil odl Veji prišel po nas va Cres. I njihova gos, onda još frajla, su bili s njimi i svi su bili kuntenti.

A sada mi je silu zal kada cujen venjskih govorit, da bi se oni, šior ašešor, se ben da njim je bilo po moru prebadelo dali onako pejat va Loret svako leto jedan put. Za ce to venjski govore, moja pamet ne dosize e si da sem razeskival! Rekordivan se da se je malo za onim govorelo, da oni — vidiju šior ašešor — nisu bili platili ni vapora ni ferati.

Ja ne verujem da bi oni bili kapacit to udelat, zac to ne bi bilo lepo do njih. Čuju da bi popi do Veji pustili to tako pasat? Figurevi! Ma jušto ko su pozabili, jih molim šior ašešor, da udelaju svoj dover kako su ga udelali i siromasni kopaci ki su bili z njimi va Loreta.

I neka mi ne zamere ako se azardivan avancat njim ovu šupliku ma: hebaju! zavolj nasega creskega obraza bi bilo lepo. — — — da već jeden put zvadiju z gajufi onih 10 fiorini i da ih pošalju na nasega pelvana. ako je istina ča venjski deju.

Jeden peigrin do Cres a
ki je platil i vopori i feratu.

Leta 1898. pod kapitanom Fabiani ni se „Teta Jambrozijska“ smeia štampevat va Reke zac da je to protuzakonito. Sada se pod kapitanom Scarpa, sme „Teta Jambrozijska“ štampevat va Reke, premda se od leta 1898. nisu niš promenili zakoni od štampl. — Kako je to moguće?

Domaće viesti.

Osobne viesti. Gospodin Ernest Carivaris nečak našega zastupnika prof. Spinčića i slušaatelj prava na sveučilištu u Zagrebu položio je jako dobrim uspjehom zadnjih dana mjeseca oktobra prvi državni ispit.

Isto tako je položio na bečkom sveučilištu prvi državni ispit g. Franjo Mandić sin veleuč. g. Dr. Frana Mandića u Trstu.

Naš prijatelj i znanac g. Ivo Belotti, dalmatinski Hrvat, položio je ovih dana na gradačkom sveučilištu profesorski ispit sa vrlo dobrim uspjehom. Isti bijaše odmah po ispitu imenovan profesorom na gimnaziji u Kotoru. Prigodom njegovog odlaska iz Graca

sakupilo se medju njegovima prijateljima k 10 za družbu. Živili! Vivat sequens!

Iz občinske sednice na Voloskem, Ponedjeljak na 4 o. m., za podne imeli smo na Voloskem občinsku sednicu. Med drugimi stvarima bil je na dnevnem redu te sednice i predlog junte da občine Volosko-Opatija, Vepriac i Lovran zamu na se dva treta dela garancije od 20 tisud krun ku je napram poduzetnikom preuzela na se provincija. Zibral se je jedan odbor ki će celu tu stvar prošudirati i na dojdnuć sednice izvestit. —

Razpravljaj se je i zaključil obračun (preventiv) za Opatiju i za Volosko za leto 1902. Za Opatiju preventivano je k 85 tisud i 34 troška ki je pokriven redovitim dohodkom občine. Za Volosko proračunano je 22 tisud 507 k potroška a ov je pokriven isto redovitim dohodkom občine. Za svem tem da će bit toliko potroška vendar se neće ni za vlas povisit občinski adicionalni nego te ostat kako su bili do sada.

Na istoj sednice zaključilo se je da se prosit oblast da učini v Opatije za dolnji kraj kotara jedan samostalni baždarski ured (ufficio di saggio).

Janeral „Ne hoj se ga.“ Ki je to? Ki ako ne Salo. Va zadnjij „tete“ on pl uva da su se naši, ki su ga ono neki dan v Iko onako lepo dočekali, od njega prestrašili i pobešli. Koliko besed toliko i laži. Stvar se je imela ovako: Krstić je utork na 29. pr. m. šal z voporum va Lovran. Kada je vopori prišal v Iku — on se je škril va — škritorij od „tete Jambrozijske“ (vi znate ča je to!) zac ga je bilo strah, da ga ki god od paladi ne vidi, pak da ne počme ona sakrabojska muzika ka ga posvuda kumpanja. I mislel je, da ni jedan ne zna niš za njega i kada je nastalo škuro negde oko 8 ur na večer prišal ti je k Mateše v Iku. S njim su bili Salo Škanieto, Brikalo i on Menego, ki pokle se je puli nas malo podkožil, bi nam otel zapovedat. Če mu se dat! Puli Mateše su zvali vina, pak udri pivat onu: Impianteremo la bandiera a tre colori! (Korni impiantare! op. sl.) Krstić bi mej tem svako toliko šal vanka, da vidi kakove se vreme paričuje. I mislel je, kako ču ja večeras ča! Tu će bit puna vreća Sala. I veli se je strah va njega zabil, zac mu je va misle ostalo još ono od Telovi i mislel je: tako će bit i večeras. Na to je videl Briknera i jednega drugoga gospodina, kađe pod brajdom sede. I šal je Brikneru i prošil ga je, da ga zame sobom va karocu.

Brikner je govoril, da „najn, najn.“ Na vale prošuji ga je zel sobom va karocu. Nego još ni kuder bil na svojem mestu, a naši su od svih ponestar počeli vapit „Salo, salo, salo!“

Kada je karoca bila podalje, kada je znal, da mu ni jedan ne more niš, onputa je on skočil s karoci i počel vrišćati: „Afa vanka to salo!“ I sve se je držal karoci, pripravan valje nutar skočit i ča pobeđ, ako bi ki šal kontra njemu. Nego mi nismo va Talije. Mi ne napadamo nijednoga s nožem ni štitelom. Pak bi šal ruki blatić na jednoga za kega je rekal c. k. kapitan Fabiani da bi za beči bil vredan činilit i takovo delo za ko se gre va kafašić. Puli nas se ljudi samo diverte kada imaju s kim. To neka Krstić držl na pamete: „Puli nas se ljudi diverte kada imaju s kim.“ I va istinu naši su se dobri ljudi zjavljavali i kažejo kada je on nazad skočil va karocu i počeli su vapit: „Salo, salo, salo s karoci! palo, s Menigom se pejalo, Salo, Salo, od ženske se binarkaru plaćat dalo“ i tako napred. Od tega more Salo videt, da ako su mu puli nas redke, da su ipak tuste. Altroke — rejment nebojeega.

Mački se jade da ih mi zovemo mački. Ma dunke kako bi oteli da ih zovemo? Ča morda tovari? Ne moremo zac i tovari su šogaveji od njih. Ča morda pasi? Ne, zac pasi su verni i laju na neprijatelja, dokle oni pušaju da im se talijansko blato va kuač kotli. I tako njim ostane jedino ime — mački. Ma ne mački, ki miši love, ti još neć valjaju, već oni mački ki predu oni bečasti mački s kemi se i miši (Talijani) ručaju, oni falši mački, ki svaki čas menjaju dlaku.

Salo i Nino. Neđelju vođer su Nino i Salo hodili z Voloskega na Matulji. Kad god bi bili po pute trešli kega našega čoveka su zarovli: „Eviva l' Istria!“ To je po starinsku ča ne Salo? Naši stari Rukavčani Brežani i Zvončani su i oni vrišćali: „Eviva l' Istria?“ Sad je na jedanput Krstić počel z dušum i s telom batit za Italiju a domaćinu i starinu je pustil na bandu! Briga njem ni Ninota za starinu ni za domaćinu ni za Istru ni za Austriju; beči, žerilo i lokilo njim je domaćina, domovina Bog i sve. Ala kako su naši mački šumasti ki se puste od takoveh „šegavac“ za nos vuć! — Da ni beđasteh mačak bi Salo od glada umri zac ne bi imel kega već varat.

Posujilnica na Voloskem i naši kmeti. Naši domorodci učinili su v Istre više Posujilnice samo da se siromašni istarski kmeti oslobodi bezdušnih talijanskih lihvari, ki kmetu sisaju krv i mozag. Pomoću razneha našeh Posujilnic v Istre već se je puno kmeti oslobodilo težkega duga. I na Voloskem se je učinila Posujilnica za dobro i korist siromaha i već je puno našeh ljudi kod Posujilnice na Voloskem dignulo beči. — Nego čini se, da naši kmeti nezaju još pravo kako se mora Posujilnice posudu vraćat pak čemo njim mi to malo rastumačit. Posujilnice da kmetu pomoru daju beči na manji interes i tako da kmeti ki beči na Posujilnice zdigne more dug malo po malo vraćat i po pet i po deset krun dokle sve splati.

Kad prodn telea al vino al krompir al drugu letinu more kmet nest Posujilnice ča god na račun duga pak će se ga oslobodit da neće ni znat kako. Za to mi preporučimo našem kmetom da barem malo po malo vraćaju beči zdignuti puli Voloske Posujilnice.

Svi ih već poznaju. Neke dan hodili su Nino i Lambrelin k jednome opatijskemu bogatašu, ki je do sada kako veruga držal z mački, pitat ga beči za votacijoni. On ih je lepo obedeh potiral ča i rekal njim je, da je imel do sada već dosti škodi od tega mačega partida, i da mu je sam Krstić zimanul 300 fiorini keč neće nikada već videt. Nino i Lambrelin su šli na to z dugem nosom od kada su prišli.

Ča mislite da ni ta čovek dobro storil da ih je štiral? A je nprav. Ki pametan čovek se s njimi pača, ki šestan s njimi hodi? Krstić, Sloacarić, Ivak, Nino, Lambrelin to su kapurioni talijanskoga partida. Je nekoliko starih Opatijac ki nisu naši partitanti, ma svejedno moramo reć, da su previše pošteni i šestni, da bi se oni pačali z onakovimi palavordami, ki samo od oštarije do oštarije hode za ča polokat na trošak provincije i za smutnju delat.

Istria veneta? Na 13. junija 1899. slavili su Voloski Kalabrezi puli gospe R. na Voloskem god jednega socija zovimo ga za sada S. Mej drugimi gosti (samemi impiegati op. ured.) bili su i Paović i Costantini. Za jedanjstun urun v noći čulo se je s kamari kađe je bila fraja, kantat one poznate talijanske provokatorne kancetonu „Lasse pur“ itd. „Marameo“, „Sanguo italian“ i druge med jednum i drugum kancetonum. Čulo se je vrišćat „Viva Istria Veneta!“ to će reć živila benetaška Istria. Mi znamo da je Istria bila jedanput pod Beneci, mi znamo i čutimo još dan danas kako su nas Beneciđi onputa oskubli, da ni ostalo ni koži na nas ni grmija, va našeh šumah. Pak vendar imaju Paović i Costantini kuraja z drugemi vrišćat „viva Istria veneta“. Ča njim ni dobro ovde va Austriju? Ako njim ni v Austriju dobro neka gređu preko mora. I još bi Costantini htel bit „deputato delle città liburniche“. — Ča morda sa to da nas brže isprave pod Italiju? Marameo!

Batestin va Lovrane i Krstić. Va zadnjij „tete“ je napisano ovo: Floća se va Laurane kako je rekal Batestin, da ki god od Hrvati ga imaju s Krstićem da neće puno vremena pasat da tega prosit prošćenja. Mi moremo odgovorit. Batestinu ovo dvoje:

Prvo, Hrvati nisu još ni jednoga prošćenja pitali, dočim ga je Krstić pitat od Hrvati va novembro mesece leta 1897. i to

va njegovem rodnem mestu Arbanasi blizu Zadra. I još je pošiljal čoveka okole po Voloskem, da u ime njegove pita oprošćenja a pitat ga je in persona od Dra. Stangera. Ako nam je vredan dokazat, da mi lažemo, onputa mi čemo sami sebe proglasit, da smo najveći lažljivci čim se ne sme niš verovat.

Drugo: Dal je to dopušćeno, da se jedan impiegat pača, va takove stvari i to publikamente, o temu će odlučit direccija va Trste i dočini ministar va Bečo.

Izbiri za istarski sabor. Na prvem mestu g vorimo od izbiri za istarski sabor. Izbiri fiducijara za vanjake občine obavit će se ovim redom:

Za Podgrad na 14. novembra . 15 fiducijari
„ Lovran va Vila Terzi 14 nov. 4
„ Ješana na 16 novembra . . . 8
„ Mošćenica va Drage na 16 nov. 6
„ Materiju na 19 novembra . . 11
„ Volosko va škole Opatijskoj
na 19 novembra 5
„ Kastav va Belidi na 21 nov. 35
„ Vepriac va Ičićih na 23. nov. 5

Pred izbiri. Va zadnjij „tete“ ima članak napisan hrvatski i talijanski s kem Salo pozivlje svoje mađe trubide da „bruse sablje“ za izbiri deputata va istarski sabor. Pred 6 let, nasme za vreme zadnjih izbiri on je pisal drugačije.

On je i va ovome vrem bil veliki protivnik i neprijatelj našega Spinčića, Mandića i Stangera, ali bil je va to vreme još i veći neprijatelj Talijani a la Bartoli, Rizzi i Campitelli, kemn je smeral za je — svištel. On je pisal va svojoj „Nesloge“ od 1. febrara 1896. ovo: „Čaša je puna, a da se ista preljuje, uništenu su pravovaljani izbiri dvojice naših zastupnika. Našto se tim uništenjem cilja? Mišli li protunarodna talijanska stranka da će novimi izbiri proturat možebitno svoje kandidate? Ako to misli, tada se krato vara jer ne računna, sa svišća našega naroda, koji će pohrlit na izbore, kao nikad do sada.

Jest, mi čemo baciti na stranu sve eventualne naše razmirice i svi čemo kano jedina duša izkazati povjerenje upravo onim ljudem, kojih naši protivnici ne ča.

Tako je pisal on va febraru 1. 1896. Tako je pisal on va vreme, kada se još ni bil dal Talijanom va službu. Ale već pol leta za tim počel je pisat protivno, a to je bilo od časa, kada mu je Campitelli počel plaćat 3 fiorini i cvanciku na dan. A mi pitamo: Ča je ta čovek va takovoj mere izgubil čovečji i ljudski sram, da sada ovako smradno pljuva na ono ča je jedanput i to pred malo vremena isповedal kako istinu svete vere? — Zac treba li morda tumača onemu ča on va zadnjij „tete“ piše? Ne, tumača ne treba, tumačenje se nadava samo od sebe.

Nego mi pitamo, kemn on to piša? — Našim ljudem sigurno ne, zac tako gnjilega tako beđastega tako nizkega čoveka neće se nać mej nami, ki bi ma mogal verovat. ale ki bi se otel čapat na njegovu udicu.

Ne, zac već sami Talijani, ki ipošteno misle odaljuju se od njega, i sram ih je, da šu na stupih zeli takovega disperadosa, ki bi, kako je kapitan Fabiani rekal, za beči bil vredan storit i takovo zlo, za ko se gre va prižm. Onputa za kega piše? Za kega drugoga, ako ne za svoje trubaste mačke, ki su tako nemi, da drže jednega Krstićina ki je već sto puti obrnul banderu, za nekakovega proroka Muhameda. I još se jade, ako im se reče da su mački!

Zaludo je, Krstiću, tvoje buncanja. — Naš narod je tvrd i stalan, a ne kako ti, ki za pišljivi fiorina menjajš miši i partidi. Naš je narod bistroman, pametan i razuman, on zna ča ima storit. Znam ča onu trubastu mačkariju. ku si ti inšempjalj, sve je drugo valjano, dobro i pošteno. — I ta dobri, vredni i pošteni narod i svi mi poletit čemo i ovog puta na izbore upravo onako kako si ono ti pisal, dokle si još Hrvat bil naime: Svi čemo kano jedina duša izkazat povjerenje upravo onim ljudima, kojih naši protivnici — (ti i Talijani, ki te plaćaju) ne ča. —

Još neć. Ti spominješ Vergovac va Dalmacije. Te upravo Hrvatom dalmatinskim ima se zahvalit, da se ona občina ošćtla. Tamošnjii Hrvati nisu prikrivali zlo,

kako su prikriivali Talijani, ki te plađaju, onega Talijana Rigota, ki je provincialnoj keži ukral 80 tisuć fjunini — sve sameh žulji nebogoga kmeta.

To njeni napisal je tvjoj trubasti članak „Alla vigilia“.

Zač ga Krstić ima toliko kontra gosp. dra. Pošću. Po boštrica da sam ja je Krstićevoj kašo. ja mislim, da bim ga i ja imel onoliko proti dru. Pošću. Premislite malo, pak sudite. Recimo: Nino Rožin bi otal poslat Krstiću po pošće i to z valjom aliti poštamskom naputnicom 5 fjunini za „tetu Jambrožiju“, ale pak zača drugo. Mislite vi, da će ti beći prit Krstiću v ruki? Ma baš će! Ti beći te prit drito v ruki g. dra. Pošću, zač je tako osudjeno od strani c. k. suda u Voloskom. Ja znam da će se nač ki mačak ki neće otet verovat ovo. — Najbolje će se osvedočiti, ako pošalje z valjom i krunu na Krstića na Matulji, pak neka dobro drži recipis da ga ne zgubi i za nekoliko dan za tem neka gre Krstića pitat, ako je prijel onu krunu, pak će videt kako će ga Salo šaro pogledat.

Sol za Kastavščinu. Mi smo v jednom od zadnjih broji našega lista razumadili dosta razumljivo, kako se je postupalo radi soli za Kastavščinu, pak smo spomenuli koliko pisarija je glavarstvo va Kastve za tu blaženu sol storilo.

Još smo naputili ljude, ki nam nisu morda verovali, neka se gredu na glavarstvo va Kastav zoičit, kade će njim se siguro sve dopovedet. Ma šior no! „Mačja sloga“ za svem tem laže i maže samo da more čapat na uđicu ku nemu ribicu.

Laž je, ča piše „Mačja“, da kako su mogle druge občine na dobu storit popišuju za sol, da ju je mogla storit i občina Kastavska, jer mi stalno znamo da ni te popišuje storila ni jedna občina va kapetanate ako ne kastavska i Matejeka i da sve dobivaju sol po staroj popišuje. Pak ni kade more usporedjevat popišuju va kastavskoj občine s drugimi občinami?

Laž je sopena, ča piše „Mačja“, da je g. glavar kastavski hodil radi soli va Polu i Trst, aš ča se je imelo obaviti, obavilo se je s pismi. Neke nam Krstić reče, kada i kod kega je bil gosp. glavar za ovu stvar va Polu ni v Trstu!

Laž je pak najveća, kada „Mačja“ piše, da se je za to zakasnilo za sol, aš da va Kastve na glavarstvu su se bili uštali dekretom od financi, ki da su tobože bili pisani talijanski i neški. Mi opet pozivamo svakoga, ki nam ne veruje, neka gre na glavarstvo va Kastav, kade će mu se siguro pokazati da je financalna oblast va ovoj stvari od soli pisala sa občinom u hrvatskem zajiže, kako je i dužna.

Sada mi pozivamo Krstića neka nam dokaže protivno, ako je kapac, pak pozivamo i onih, ki nam ne veruju, neka gredu se zoičit na glavarstvo va Kastav, pak te barem videt, kako zna Krstić fločat i za nos peljat nemi ljudi. — Lahko njemu pisat i ovako i onako, pak neka veruje ki će, ale mi ča smo pisali i pišemo u stvari od soli pišemo na temelju čarec, ke su svakemu na ogled pul obćinskega glavarstva va Kastve.

Ako pak nezna Krstić, da je već sol prišla va Kastavščinu, neka se popita pul svoja pajaša Lovjika Sušanji, ki će mu povedet, da ju već i on sam prodava. Vidite malo takovi su vam ti ljudi okolo „tete Jambrožije“. Pak njim neć veruj! Soli, soli — more te nedalo — ima va Kastavščini i za tvoje nalo posilit! Ni vrag da će zasurmet, ako ti ga samo zasolimo.

† Aleksandro Mohovič. Dne 28. 10. preminuo je u Mošćeničkoj Dragi Aleksandro Mohovič u dobi od 69 godine nakon kratke i teške bolesti. Pokojnik je za života rado čitao „Našu Slogu“ i „Narodni list“. Bio je vješt vinogradar tako da bi se, mogli svi Mošćeničani ugledat u njegovu marljivost u tom smislu. — Vječni pokoj njegovoj dobroj dani.

Za siromaka pogorelica Ivana Krbavčića sakupilo se u selu Majeri, Pračana kod Sovinjaka: Josip Vioda pok. Ivana Marije, i Dinko Sirotić pok. Dinka oba iz Pračane,

svaki po k 2. Ivan Zigante i Anton Černeka pok. Jura oba iz Sovinjaka svaki po k 1. Anton Jerman, Mate Černeka, Petar Jerman, Anton Rušnjak, Josip Vioda od Erdnje, Anton Fabeta od pok. Jura svi iz Pračane svaki po k 1.

Molim Vašu dobrotu, velenč. g. uređnice, da blagoizvolite putem „N. L.“ u javnost donesti imena onih dobročinitelja koji se sjetiše nesretnog pogorelica Ivana Krbavčića. I ovo će se zručit ravno u ruke nesretniku. Na žalost opažamo da se nije nigdje našla jedna dobra duša (osim Vašeg uređništva) da bi našem nesretniku pomoć pružila. Bliznji puk koji pozna okolnosti nesretnikove pomagati će njemu po mogućnosti, a i od druguda bilo bi dobro da se naši istomišljenici našeg čovjeka sjete jer ono što je Vaš list u javnost donesao odgovara istini.

Za Družbu Sv. Cirila i Metoda za Istru. U nedelju na 27. oktobra sakupilo se kod Ivana Vlah Vidić na Smogorih na predlog Josipa Kinkela iz Jušići k 6 i 40 za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru. Živili naši Jušići! Mate Jurman prodaje k 4 i 60 sakupljenih za družbu dne 1. XI. 1961. kod Mateše v Ike.

Nadajte sakupili su neki naši vredni radnici i prijatelji na Sve svete na Puževu Bregu u krčmi g. Ivana Poža 6 kruna i 10 para. Živili vredni darovatelji!

Pastirica i ptica*).

(Narodna pjesma iz Dubašnice).

Ovce pase divojčica mlada,

Zapita ju ptica iz dnmbrave:

„Oj ti mlada imaš li ti koga?“

Odgovara divojčica mlada:

„Imala sam brajna i dragoga,

Oba su mi na vojnicu prošla,

Na vojnicu na tursku granicu.

Oba pošla al nazad ne došla.

„Što biš dala da ti oba dođu?“

„Za brata bih desno oko moje,

A za draga desnu ruku moju.“

„Koliko biš koga žalovala?“

„Dragoga bin i dva i tri leta

A brajna bin dokle živa buđen,

Zač bratac je od koga sam sama

A dragić je od božjega dara.“

Jos. A. Kraljić.

* Inačica tiskana u zbirki „Hrv. narod. pjesama iz Istre“ izd. N. S. str. 65. II. dio ženske pjesme.

Mlada snaha*).

(Narodna pjesma iz Dubašnice).

Sve tice rano prođu

Po zelenoj travice,

Sve te mlade rano stanu

Dokle muže zadobe.

Pokle muža zadobija

Do devete ure spe.

Pospi, pospi moja draga

Još ti bela zora ni.

Stara majka kuća zmata

Mlada snaha još pospi.

Pospi, pospi itd.

Još ti itd.

Stara majka kafu skuha,

Mlada snaha još pospi.

Pospi i t. d.

Stara majka gre na mašu,

Mlada snaha još pospi.

Pospi i t. d.

Stara mati priđe z maše

A ta mlada još pospi.

Pospi i t. d.

Jos. A. Kraljić.

* Inačica tiskana je u zbirki „Hrv. narod. pjes. iz Istre“ izd. N. S. str. 169. II. dio ženske pjesme.

Krušvica se spotresuje.

(Narodna pjesma iz Dubašnice).

— otok Krik —

Krušvica se spotresuje s vrhom zelena,

Pod njom mi je postiljica stinom pletena.

Na njoj spava divojčica bila i rumena

K njoj mi priđe mladi junak nigdar ga znan.

„Nemala te tvoja mati kad me ti ne znaš.“

Šnušil san ja tvoju majku deset godina,

Još ni meni tvoja majka nije platila.

Ne bi me platila ni kuća ni dopta,

Već bi me platila ta tvoja ljepota.

Ne bi me platila ni kuća ni selo

Kad bi me platilo tvoje vedro čelo.

Sada ću te prihitat iz glave slaviti

I na glavu tvoju crvije postaviti.

Tvoje j' vedro čelo s vlašć nakriveno

Kako ravno polje s travom obrađeno.

Ka to tvoje koso kako dvi vlačio

Ke na glavci nosiš rumena ručice

Te tvoje šalice na tanko splejane

Ke meni junaku zadržava rane.

Ti tvoji oči kano dvi murvice

Duša bin postavil da su dvi zvezdice.

Taj tvoj spantani nos moj licem našen

Kano i Budin-grad s rolicam ograjen.

Ah ta tvoja lica bele i rumene

Za kin moje erce od ljubavi vene.

Ah ta tvoja usta kada sprogovore

Para da so vrata od raja otvore.

Ti tvoji zubici drobni ali gusti

Oni ti pristaju na rumenih usni.

Ta tvoja bradica na koj je jamica

Na mojem srdaču velika j' reonica

Te tvoje ručice helje od milka

Ke bi mogle dati momeu sreću lika.

Te tvoje nožice kada spotreću

Vanka s trne zemlje sve kamenje meću

Ajme u pisan tanku u pleših široka

Lipoga si stana k'o jelva visoka!

Jos. A. Kraljić.

Ča je novega po svete?

Austrija. Austrijska parlamentarna i ministarska kriza je još uvijek stacionarna nego ovih se je dana uslied žestokog govora miadočeskeg zastupnika Dra. Kramarža proti Körberovoj vladi, još viš zaoztrila. Govor taj proizveo je na cielu kuću najdubljij utisak, jer je govornik najjavio vladi, ako i ne baš obstrukciju, najžešću a to opoziciju sa strane Čeha.

Većina pak novina misli, da i ako je u utarak uspjelo vladi završiti s prvim čitanjem proračuna i teškom mukom odputiti ga odboru, da tim još nije kriza svršena. Jer odlučni govori ovakvih zastupnika, kakav je Dr. Kramarž i dr. uplivaju svejedno malo drugče na inako jake živce onih, koji vedre i oblače u Beču, nego li čakule poznatih talijanskih komedijanta Bennatia, Rizzija, Malfattina i drugih takovih deputata, koji hvali naš poznati plaćenik u svojoj zanjoj škovaceri, a kojim se drugi pametni deputati u Beču u brk smiju — jedno za to jer neznaju pošteno ni čitati, a kamo li govoriti svoje njemačke tirade, a drugo za to, što se uvijek groze s praznimi puškami i tuže na u nebo vapjuće krivice, koje pak oni sami nanašaju Slavenom, pod okriljem vlade.

Evo na primjer samo za to, što su njemački sveučilišni djaci u Inomestu (Tirolu) silovito zapričeli u novoimenovanom talij. profesoru Dr. Menestrini talijanska predavanja, svi su se Talijani — kud god ih je — silno izvropoljili! Tuj protesti občina i pojedinaca, tuj telegrami iz Treta Graca i od drugud u spašenu zemlju, tuj interpelacija Malfattina i dr. tako da im falj još samo to, da pred Trst ili Pulu pozovu već od Visa dobro poznatu talijansku pobjedonosnu flotu, da bombardira naše krajeve i kazni nepravednu Austriju.

A u Beču poznavajuć Talijane za stare komedijante i za mizerije duhom i tielom ih samo imjehavaju, jer ih više boli glava od jednoga samoga govora Dra. Kramarža nego li sve talijanske arlekinade. Znađu oni dobro da više plaća državi jedan jedini grad u Českoj — Pizanj (Pilsen), nego li cielo Primorje, skupa s Trstom i Goricom. Pak češ da ti oni, koji bi možda u vlastitom interesu htjeli da njim je ikako moguće zadovoljiti Čeha, idu sad svaliti na se mržnju Svenjemaca, samo za to, da napune nikad site želudce Talijana, koji i onako škilje preko mora, a za Austriju im deveta brig! — Možda bi njim vlada i dala to talijansko sveučilište u Trstu, ali ona znađe dobro, da kako sad Niemci postupaju s Talijani u Tirolu, da stopta još gore postupaju Talijani sa Slaveni u Primorju, kojim krato čak i pučke škole tako, da je 17.000 djece bez ikakve škole, a Talijani bi sad na jedan put htjeli imati sveučilište u Trstu, jer su već s pučkimi i srednjimi školami bogato nadareni.

U ostalom mi u principu nismo protivni ustrojenju talijan. sveučilišta u Trstu, ali znamo, da su naši Talijani svojedobno graknuli na nas kao crne vrane, kad se je

ono pred nekoliko godina pitalo hrvatsko-slovensko sveučilište u Ljubljani. (U obće Talijani su već izgubili najprimitivnije pojmove o pravici, pa zato njim sveučiliština affaira u Tirolu pravo stoji. Op. sl.)

Francuska. Javija se, da će predjednik Loubet mjeseca lipnja 1902. uzvratiti raskumu caru i carici posjet u Petrogradu, a tom zgodom da će posjetiti i Monakov. Konflikt izmedju Francuske i Turske radi poznatog pitanja jako se je zaoztrio, te je admiral Caillaud dobio nalog, da s francuskim brodogovjem krene u turske vode.

Transval. Polag zadnjih vjesti iz Afrike rat se zbija primiče koncu, ali ne onakom, kakomu su se nadali Englezi već obratno. Iza osjetljivog poraza, što ga je doživio ovih dana englezki general Methuen, zadao je baš prije par dana burški zapovjednik Botha, za koga su Englezi već pisali, da ga imaju u pesti, još jedan veći poraz kod Werkenlaagte-a, gdje ne je palo 8 englezkih častnika i 58 momaka, a teško ranjeno 15 častnika i 156 momaka. U bitci poginuo je i sam englezki pukovnik Beuson, koga je — sudbina jarac! — baš nekoliko dana prije toga jedan englezki list u zvezdce kovao iztičuć njegove osobite vrline. Englezi, poznati sa svojih lažljivih izvješća, pripisuju taj poraz magli, kako da nije bila magla i za Bure! (U obće Englezi mogu si u svem podat ruke našim Talijanom. Op. sl.)

Italija. Još nije pravo svršila kuga u Napulju već je Bog poslat drugi bič na Talijane. Zadnji telegram nam javija iz Salu duž obale jezera Garda (to je valjdu druga patrija našega Jude Iskariota? op. sl.) da se je ondje 30. pr. m. osjetilo šest potresa koji su prouzročili veliku škodu. Znao bi se dogoditi, da se cieli niz kuća sruši u zzero. Pri tom su dvie osobe usmrćene, a dvie teško ranjene. (Škoda da ni ona prava. Op. sl.)

Dopisnica uredništva.

Onaj gospodin koji nam iz Philadelphia Ricman St. 25, 48 piše, da mu pošaljemo „Narodni list“ neka nam javi svoje ime jer je to zaboravil. Orajt!

Gospodinu Ivanu Korić u Chacas Perú: Vaša preplata je podmirena. U tudnjini zna se cijeniti svoju domovinu. Imade ovdje u nas ljudi, koji ne samo što domovinu ne ljube već bi ju za zdjelu leće prodali. Živili u toj tudjoj zemlji i naskoro se k nama povratili!

Javna zahvala.

Svoj rodbini, prijateljima i znancem koji su sproveli do hladnoga groba mrtve ostanke našega nezaboravnoga muža od nosno oca

Aleksandra Mohovića

ili drugačije izrazili nam svoju sućut, budi ovim izražena najdublja hvala. — Bog platio svima!

Mošćenička Druga, 30. oktobra 1901.

Ana

Zena.

Katina Petrović,

Karmela Karnetić,

Emma

kćeri

Anton Karnetić

Paval Karnetić

sinovi.

◆◆◆◆◆
 ◆◆◆◆◆ Siegfried ◆◆◆◆◆
 ◆◆◆◆◆ Tesolini ◆◆◆◆◆
 ◆◆◆◆◆ Volosko 25. ◆◆◆◆◆

Prima namještanje za električne svjetiljke i zvončice. Džbi također u skladištu sve za silne radnje potrebite sprave i to uz najniže cijene.